

Portocale roșii din Sicilia la schimb cu sticle de bere braziliană de la Ronaldo

Una dintre marile calități ale lui Mircea Lucescu a fost că a știut cum să vorbească și, în sens mai larg, să relaționeze cu elevii săi, alături de care a cucerit nu mai puțin de 35 de trofee, între care o Supercupă a Europei, cu Galatasaray (în fața lui Real Madrid), și o Cupă UEFA, cu Șahtior (Șahtar) Donețk (împotriva lui Werder Bremen). Lucescu are nouă titluri de campion al Ucrainei, dintre care opt cu Șahtior și unul cu Dinamo Kiev. Aici se adaugă două titluri de campion al României, dintre care unul cu Dinamo și unul cu Rapid. Mai are două campionate consecutive în Turcia – unul cu Galatasaray și unul cu Beşiktaş (...dulce răzbunare după ce fusese înlocuit pe „Ali Sami Yen“ de Fatih Terim). Și-a lăsat amprenta și în Rusia: o Supercupă cu Zenit Sankt Petersburg. În Ucraina a mai câștigat șapte Cupe, dintre care șase cu Șahtior și una cu Dinamo Kiev, și opt Supercupe, dintre care șapte cu gruparea din Donețk și una cu cea din Kiev. În România a mai câștigat două Cupe cu Dinamo și una cu Rapid. Cu giuleștenii a cucerit și o Supercupă.

Primul trofeu a fost obținut pe 25 iunie 1986, într-o finală a Cupei României, în care Dinamo a învins eterna rivală Steaua, care, cu câteva săptămâni înainte, reușise la Sevilla cel mai important succes din

întreaga istorie a fotbalului românesc – câștigarea Cupei Campionilor Europeni (în legendara finală de la Sevilla cu FC Barcelona). Pe un stadion „23 August” arhiplin, Steaua era favorită. În primul său 11 revenea căpitanul Tudorel Stoica, absent cu Barcelona pe 7 mai. Deși avea în față campioana Europei, Dinamo s-a impus cu 1–0, cu golul marcat de Damaschin în minutul 71. Lucescu a trimis atunci în teren următoarea echipă: Moraru – Varga, Alexandru Nicolae, Lică Movilă, Stănescu – Rednic, Dragnea, Andone, Suciuc – Damaschin, Orac. Emerich Jenei a răspuns cu Duckadam – Iovan, Bumbescu, Belodedici, Bărbulescu – Balint, Tudorel Stoica, Bölöni, Majejaru – Lăcătuș, Pițurcă.

Dincolo însă de suita de prestigioase trofee, palmaresul lui Mircea Lucescu presupune și cei peste 100 de fotbaliști senzaționali pe care i-a antrenat și pe care a știut cum să îi motiveze înaintea atâtor partide decisive. Între toți aceștia, unul este o figură cu totul aparte. Ronaldo Luis Nazário de Lima (18 septembrie 1976, Itaguai, Rio de Janeiro), cunoscut simplu ca *Ronaldo*, a fost un atacant, efectiv, magic, cum rar s-a putut vedea pe terenurile de fotbal. Supranumit „Il Fenomeno”, Ronaldo este considerat, pe drept cuvânt, unul dintre cei mai mari fotbaliști din toate timpurile.

Dar Ronaldo, conștient de valoarea lui, era, ca om, destul de capricios: ca oricărui brazilian crescut pe plajă, „Dințosului” îi plăcea teribil viața și, mai ales, adora nespus gastronomia (venea adesea din vacanță cu șapte-opt kilograme în plus!), lipsea uneori de la antrenamente și făcea diverse alte pozne. Putea renunța la orice, mai puțin la *feijoada*, mâncarea tradițională de acasă (o tocană savuroasă din carne de porc, cârnați, coaste și alte afumături, cu fasole și sosuri picante), care îi făcea zilele frumoase în pauzele competiționale... dar cu consecințele de rigoare.

De-a lungul vieții, Ronaldo a avut multe probleme cu accidentările și cu creșterea în greutate, între acestea două existând, de cele mai multe ori, o legătură directă. Nimeni n-o să uite meciul cu Lazio Roma, unde, după câteva minute de la intrarea lui în teren (revenise după o

accidentare la genunchi), a încercat să facă o bicicletă și i-a sărit genunchiul, nemaiputând să joace.

Cel mai bun an al său a fost 2002, an în care a câștigat Balonul de Aur și Cupa Mondială cu Brazilia, marcând în finală, când Brazilia a învins Germania cu 2–0. Ajungând la vârsta de 32 de ani, Ronaldo a decis să se întoarcă în țara natală, Brazilia, la Corinthians, unde, la 34 de ani, frumoasa sa carieră s-a încheiat în februarie 2011. Pe 7 iunie 2011, Ronaldo a jucat ultimul meci în tricoul echipei naționale a Braziliei și din carieră într-un amical împotriva echipei similare a României. A jucat doar 15 minute, deoarece nu putea să se forțeze prea mult, intrând în minutul 30 și ieșind la pauza meciului. Cei peste 30 000 de spectatori din tribune l-au aclamat tot timpul în care a jucat, dar mai ales în momentul în care a intrat pe teren. Până la urmă, nu ferocitatea apărătorilor cu care s-a confruntat a reușit să-i vină de hac și să-i stopeze cursele devastatoare, ci genunchii lui prea fragili și adesea încercați de supraponderabilitatea evidentă a pofticiosului sportiv. Depășise bineșor 80 de kilograme, iar ruperile lui de ritm și schimbările bruște de direcție i-au afectat dureros tendoanele și ligamentele.

Ronaldo a jucat în Europa la PSV Eindhoven, Barcelona, Internazionale Milano, Real Madrid și AC Milan, cea mai bună perioadă fiind cea de la Real Madrid, unde a fost golgheterul campionatului. Ronaldo s-a bucurat de succes la nivel internațional, câștigând Cupa Mondială în 1994 și 2002. Ronaldo a câștigat premiul Jucătorul Anului FIFA de trei ori, în 1996, 1997 și 2002. Împreună cu fostul său coleg de la Real Madrid, Zinedine Zidane, devenea singurul fotbalist care a câștigat acest premiu de trei ori. Cel mai mare regret din cariera de fotbalist este că nu a câștigat niciodată Liga Campionilor în Europa, deși a jucat o bună perioadă de timp la echipe precum FC Barcelona, AC Milan, Real Madrid și Internazionale Milano. A stabilit un record al perioadei când a fost transferat la Milano pentru suma nemaiauzită până atunci – în 1997 – de 27 de milioane de dolari. Dar merita cu asupra de măsură, golurile lui fiind, efectiv, unele de generic. „Nu poate fi

oprit decât arestat de carabinieri!“ , proclama Candela, după o „doppie-tta“ împotriva Romei. A încheiat primul sezon cu 34 de goluri, și președintele clubului, Massimo Moratti, se mândrea cu el: „Ronaldo e o enciclopedie pe care numai noi o putem răsfoi“. 1997 avea să-i aducă deplina consacrare, Balonul de Aur. Avea doar 21 de ani și devenea cel mai tânăr câștigător din istorie!

La Inter, a fost antrenat de Mircea Lucescu. Acesta era perfect conștient de „problemele“ lui Ronaldo, însă nu a plecat la drum cu o atitudine rigidă și idei preconcepute. Dimpotrivă, și-a propus să și-l apropie amical, pentru ca tehnicul atacant să dea randamentul optim, iar fetele sale artistice să continue să înnebunească tribunele.

Lucescu a condus Inter Milano de pe bancă din decembrie 1998 până în martie 1999. Au fost doar 16 meciuri, împărțite în cinci victorii, cinci egaluri și șase înfrângeri, ultima – un 0–4 cu Sampdoria – determinându-l să demisioneze: „Am decis să plec. Moratti era la New York. L-am sunat și i-am spus că nu pot să continui. Erau 10 jucători fără contract, toți voiau să joace, iar eu am decis să mă retrag. El a luat hotărârea să mă plătească până la sfârșit. Nu e adevărat că m-a dat afară, a insistat să rămân, să duc până la final mandatul. A fost corect“.

În omagiul postum adus lui Mircea Lucescu, ziarul italian *Gazzetta dello Sport* relatează un episod mai puțin știut din relația antrenorului cu Ronaldo. „Lucescu, ca om de artă, era un comunicator desăvârșit și iubea Italia. Avea o casă pe malul lacului Garda, unde se întorcea cu plăcere; îi plăcea mâncarea noastră și își aducea produse din toate colțurile lumii. Împreună cu Ronaldo, la Inter, pusese la cale un mic schimb: el îi dădea portocale roșii care îi veneau direct din Sicilia, iar Fenomenul îi răsplătea cu sticle de bere braziliană.“

Lucescu știa că lui Ronaldo îi plăcea viața dezordonată, dar prefera să discute părintește cu el nu să îl sancționeze la prima abatere conform regulamentului de ordine interioară. „De ce faci asta, Ronie?“ , i-a spus într-o zi. „Domnule, viața e una singură“, a fost răspunsul magului brazilian. „/Lui Lucescu/ Îi străluceau ochii dacă i-l menționai pe

necunoscutul Ilsinho /folosit de Lucescu la Șahtar Donețk/, spunea că avea cel mai bun dribling din lume și zâmbea ca un tată când povestea că nu a reușit să se impună pentru că la fiecare pauză se întorcea din Brazilia cu șapte kilograme de balast. Întrerupea interviurile ca să te întrebe ce noutăți sunt în politica italiană sau dacă pizzeria aia de lângă stadionul din Brescia mai există, îți trimitea o melodie românească și apoi te suna să ți-o explice.“

Publicația italiană își continuă șirul de povești cu Lucescu. „Nu-i plăcea VAR-ul pentru că schimba dreptatea cu emoțiile, nu credea în Arabia, așa cum nu crezuse cu 10 ani în urmă în China; îi plăcea mai mult Serie B decât Serie A pentru că „este campionatul antrenorilor, nu câștigă neapărat cine are bani“. În afara conferințelor de presă, vorbea destul de des despre jucători: „Simeone compensează lipsa de talent cu inteligența, va fi un mare antrenor“, „Dați-i timp lui Calhanoglu să înțeleagă Italia și veți vedea“, „Douglas Costa e mai bun decât James/Rodriguez/“, „Zabarnyi și Mikolenko nu-i cunoașteți, dar peste doi ani vor putea juca titulari în orice echipă“, „Fernandinho e ca Pirlo“, „Diferența dintre Witsel și Pogba este vârsta“, „Mkhitaryan, cu mintea pe care o are, va juca cât va dori“. La început, „părea că exagerează, dar, privind în urmă, a avut aproape întotdeauna dreptate“.

După despărțirea de Lucescu, Ronaldo nu a mai avut viață ușoară la Inter. Tendonul rotulian a cedat de două ori în sezonul 1999–2000, ultima oară la șase zile după revenire și nașterea fiului Ronald, însă de fiecare dată profesorul Gerard Saillant l-a „reparat“ la Paris. Relația tensionată cu antrenorul Hector Cúper, care-l alerga cu saci de nisip în spate (în stilul lui Teașcă la Craiova), îl afecta din ce în ce mai mult. „Ce câștigase el în carieră? Singura dată când am vorbit cu Moratti despre antrenor i-am spus că nu mai pot continua așa. Ori eu, ori el trebuie să plece acasă! Și președintele l-a ales pe el.“

În vara lui 2000, supărarea lui Ronaldo s-a transformat în bucurie. A ajuns rege în Japonia și Coreea de Sud, unde s-a desfășurat o nouă ediție a Cupei Mondiale. A marcat opt goluri, dintre care două chiar

în finala cu Germania. I-a întors spatele lui Moratti, care i-a plătit un miliard de lire italiene când a fost accidentat și a evadat din Serie A la Madrid. „A fugit ca un hoț!“, l-au acuzat tifosii nerazzurri. Achiziția de 48 de milioane de dolari – un nou record pe piața transferurilor! – i-a adus lui Real cele mai mari vânzări de tricouri și lui Ronnie al doilea Balon de Aur și al treilea titlu FIFA World Player.

Dar, deși au colaborat doar pentru puțin timp, în sezonul 1998–1999, pe Lucescu nu l-a uitat niciodată. În mai 2025, Ronaldo a fost invitat în tribune pe circuitul de la Imola, la Marele Premiu Italiei, unde s-a impus campionul Max Verstappen (Red Bull). Cu această ocazie, la solicitarea reporterilor de la Antena Sport, brazilianul a vorbit și despre Mircea Lucescu, fostul său antrenor de pe vremea când evolua în Italia, la Inter Milano: „Ți-l mai aduci aminte pe Mircea Lucescu? Da, da! Normal. Bineînțeles că îmi aduc aminte de Mircea Lucescu! Este un antrenor foarte bun și un prieten foarte bun. Dar despre Gică Hagi ce poți să spui? O legendă! Amândoi sunt legende!“

Și reciproca era valabilă: „Nu e suficient doar talentul. Jucătorul talentat este și foarte capricios, deci trebuie să știi ce ceri și cât ceri. Eu am avut o relație senzațională cu jucătorii talentați, Dănuț Lupu sau Sergen Yalcin. Cu Ronaldo *Fenomenul* am avut o relație extraordinară. Din păcate, el s-a accidentat și nu m-a putut ajuta. Eu i-am tratat altfel, am știut ce să iau de la ei și ce să le ofer. Ronaldo era un tip extrem de inteligent. Viața lui nu a demonstrat asta, dar își permitea să facă asta. Avea niște calități fizice extraordinare, dar avea probleme la articulații, erau ca de căprioară. Mie îmi plăcea să îl pun la antrenament la 1–1, imediat îi puneam jos. Cine a fost cel mai bun jucător pe care l-ați antrenat? Cred că Ronaldo, dar pe el l-am antrenat foarte puțin“, a declarat Mircea Lucescu, la Marius Tucă Show.

(www.gsp.ro, <https://hotnews.ro>, www.fanatik.ro, www.prosport.ro)

Toamna când se schimbau paiele din saltele în Apărătorii Patriei – „La Banditu”

Povestea lui Mircea Lucescu este, practic, cea a unui selfmade man, plecat de jos, de undeva de la marginea societății, într-o epocă de mari privațiuni sociale, dar și familiale, care și-a construit o carieră impresionantă mizând stăruitor pe singura mare oportunitate pe care i-a oferit-o viața – fotbalul: „Sunt creația cărții, difuzorului și a balonului de cârpă”.

Într-un interviu acordat lui Justin Gafiuc pentru documentarul *Gazetei Sporturilor* „Il Luce. Maestrul”, în 2025, la aniversarea sa de 80 de ani, Mircea Lucescu a vorbit într-un interviu extins despre momente mai puțin cunoscute din copilăria sa, petrecută într-o suburbie bucureșteană, astăzi, cartierul sudic Apărătorii Patriei.

Provenea dintr-o familie modestă, nu a avut parte de o copilărie idilică, dar își aducea aminte cu nostalgie de „plăcerea aia de a umbla în picioarele goale de prin aprilie până în toamnă, că așa erau vremurile”.

Mircea Lucescu provine dintr-o familie cu rădăcini în Bucovina. Tatăl său, Gheorghe Lucescu, era originar din comuna Comănești, județul Suceava, loc unde s-a născut și a trăit până la pragul maturității. Bunicii lui Mircea Lucescu, Ilie și Ana, au trăit în Comănești și au avut doi fii, pe Mihail și Gheorghe. În timp ce Mihail a rămas în

sat, întemeind o familie numeroasă, Gheorghe a ales drumul pribegiei undeva între anii 1920 și 1930. Tatăl viitorului mare fotbalist și antrenor a plecat din nordul Moldovei în căutarea unui trai mai bun, oprindu-se, inițial, în Ialomița, pentru ca, ulterior, să se stabilească definitiv în București. Plecat din satul natal înainte de a se căsători, Gheorghe a devenit tatăl a cinci copii: Stela, Moțu, Nelu, Mircea și Gelu. Mircea își amintea cu respect de tatăl său, un om foarte conștiincios, care a lucrat ca grădinar și apoi ca infirmier.

Mircea Lucescu s-a născut într-o familie modestă, având cinci copii, iar copilăria sa a fost marcată de greutateți, locuind într-o baracă. Familia sa a trecut prin perioade dificile, iar Mircea a învățat alfabetul și și-a ajutat frații la teme încă de mic. Familia antrenorului trăia undeva pe Șoseaua Berceni, unde astăzi este cartierul Apărătorii Patriei. În anii 1950, zona era populată de case, care de care mai sărăcicioase. „M-am născut după război, erau niște vremuri foarte grele. Nu aveam ce mânca și părinții se chinuiau cu noi. Eram cinci frați și nu aveam unde să stăm“, povestea Lucescu într-un interviu pentru revista clubului Șahtior Donețk.

„Provin dintr-o familie cu multe greutateți, cinci copii, părinții prin sanatoriu, tata a venit după război cu o gaură în plămâni și împușcat în picior pe front, la Cotul Donului.“ Acesta este locul celei mai mari catastrofe a armatei române în Cel de-Al Doilea Război Mondial, aici pierind – în perioada 1942–1943 – aproximativ 150 000 de soldați români, cărora li s-au adăugat circa 90 000–100 000 de ardeleni recrutați în armata ungară. În dimineața zilei de 19 noiembrie 1942, în timpul bătăliei de la Stalingrad, soldații sovietici au început contraofensiva împotriva armatelor germane și aliații acestora. După patru zile de lupte extrem de dure, sovieticii aveau să se elibereze din strânsoarea nazistă și să încercuiască soldații Axei. Soldații români nu erau pregătiți și înarmați corespunzător, astfel că nu au avut nicio șansă în fața tancurilor și artileriei sovietice. Totodată, ei nu au primit niciun fel de sprijin din partea soldaților germani, fiind lăsați singuri în fața furiei

sovietice, ajungând, pur și simplu, carne de tun. Pentru că nu erau doțai corespunzător, soldații români au vrut să se retragă, însă nu au fost lăsați de către nemți care au format în spatele lor un cordon, sperând că astfel vor întârzia ofensiva Armatei Roșii. Cei care refuzau să lupte erau lăsați fără arme, mulți dintre ei fiind, pur și simplu, executați de cei care le erau aliați. „Ofițerii și soldații Corpului VI de armată care se retrăgeau prin Kalaci n-au primit timp de patru-cinci zile nici cel puțin o dată îngrijire din partea serviciilor germane. Unii au fost dezarmați, iar unor ofițeri li s-au luat chiar propriile pistoale“, se arată într-o notă a colonelului Constantin Eftimiu, șeful Statului-Major al Armatei a 3-a române, din data de 25 noiembrie 1942. „Prăbușirea frontului român în Cotul Donului și în Stepa Kalmucă este vina conducerii supreme germane, care, în nemărginita ei îngâmfare, dădea aliaților misiuni la care nu puteau face față“, menționa și generalul german Hans Doerr, șeful detașamentului de legătură cu Armata a 4-a română. Gheorghe Lucescu era doar un simplu soldat care a supraviețuit cumplitei conflagrații, însă a avut de suferit enorm în urma acestei campanii, fiind rănit de mai multe ori, războiul lăsând urme ireparabile asupra trupului său.

În aceste condiții, „mama a trebuit să se descurce mai mult singură, dar a căzut și ea și a trebuit să se îngrijească. Ne-a crescut mai mult sora cea mare, care a renunțat la școală în clasa a șaptea ca să se angajeze, să mai intre un salariu în casă. Alt frate a abandonat și el cursurile pe la 11–12 ani și s-a dus ucenic la fabrica de pompe Aversa“. În acea perioadă, familia sa locuia într-o baracă, apoi într-un spital unde părinții munceau. Situația era mai mult decât dificilă, dar copiii au crescut uniți. „Tata era brancardier și mama făcea curat acolo. Eram foarte, foarte săraci. Atunci am învățat o lecție prețioasă de viață! Am învățat ce înseamnă să împarți. Împărțeam un colț de pâine la cinci“ – numărul copiilor din familia Lucescu.

Cartierul Apărătorii Patriei din București a luat ființă după Primul Război Mondial, fiind înființat prin legea împroprietăririi din 1921 pentru a oferi terenuri veteranilor și văduvelor de război. După 1921,

zona a devenit o „colonie“ a eroilor, unde soldații au primit loturi de pământ pentru a-și construi gospodării, zonă cunoscută anterior pentru terenurile sale agricole întinse din sudul orașului. Situată între Șoseaua Berceni și Șoseaua Olteniței, zona s-a dezvoltat, inițial, ca o așezare de case cu specific mai degrabă rural, devenind abia ulterior, prin anii 1970, un cartier urbanizat, când s-au construit blocurile de locuințe pentru muncitorii de la IMGB (Întreprinderea de Mașini Grele București). Inaugurarea Magistralei 2 de metrou în 1986, cu stația Apărătorii Patriei, a conectat eficient cartierul de restul Bucureștiului, transformându-l într-o zonă rezidențială importantă.

Dar, două decenii după Război, situația era cu totul alta. Văzută prin ochii de copil, avea totuși o doză semnificativă de pitoresc: „Toamna se schimbau saltelele, iar în cartier, în Apărătorii Patriei, exista un colț numit La Banditu'. Acolo mergeam să ne cocoțăm până în vârful căpițelor de paie, pe care le băgam apoi în sac pentru saltele. Astea erau plăceri simple, cu care, ușor-ușor, intram în viața adulților de pe la opt-nouă ani pentru lucruri casnice. Mai pune azi un copil să facă ceea ce făceam noi atunci, că nici nu te mai bagă în seamă...”

Copilăria totuși „a fost frumoasă, fiindcă eram patru băieți de vârste relativ apropiate, jucam împreună tot felul de jocuri. Alergam după tramvaie, săream coarda, ne cățăram prin pomi și, fiind patru frați, puteam juca fotbal doi la doi“. Patima pentru minge, improvizată sau nu din cârpe vechi legate fedeleș, a prevalat dintru bun început: „Fotbal jucam peste tot, în curte, pe prispa casei, inclusiv în casă, în spațiul dintre paturi. Jucam, de cele mai multe ori, desculți, aveam una sau două perechi de teniși pentru toți și, de multe ori, făceam lecțiile celorlalți ca să-mi câștig dreptul de a purta eu tenișii și atunci când nu-mi venea rândul“, a explicat Mircea Lucescu.

Candoarea vârstei reușea însă să transforme totul într-o „joacă a jocului“, aptă să surclaseze corvezile și neajunsurile: „Poate că, dacă nu treci prin astfel de momente, nu mai apreciezi, pe urmă, viața așa cum ar trebui să o faci. Ce copilărie frumoasă, totuși! Alergam prin grădini,